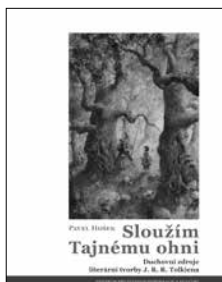

Pavel Hošek

Sloužím Tajnému ohni

Duchovní zdroje literární tvorby J. R. R. Tolkiena

CDK 2020

V Předmluvě se dozvíme, jak se autor přes knihy C. S. Lewise seznámil se spisy jeho nejbližšího přítele Johna Roberta Reuela Tolkiena (1892–1973). Jeho mytologické

dobrodružné příběhy (*Hobit*, *Pán prstenů*, *Silmarillion*) získaly celosvětovou popularitu a byl v nich záhy rozpoznán i hlubší, duchovní smysl, který začal být vykládán a interpretován v mnoha studiích (v seznamu literatury jich je přes dvě stě). Řadu z nich však Pavel Hošek hodnotí jako „povážlivě zjednodušující“, některé „dospívají až na samou hranici prostoduchého kýče“. A jelikož pokládá skutečnost za mnohem složitější a zajímavější, rozhodl se napsat tuto knížku.

V prvních dvou částech („Životní pout“ a „Vlivy a zdroje“) jsou uvedeny životní situace, které výrazně ovlivnily Tolkienův pohled na svět. Když mu byly čtyři roky, zemřel jeho otec, matka pak konvertovala ke katolické církvi. Mladý Tolkien byl v katolickém duchu vychován a po celý život zůstal hluboce věřícím zbožným katolíkem. Těžké otřesy vyvolala jeho vojenská služba během první světové války. Šťastné manželství, život na venkově a úspěšná akademická kariéra v oboru anglického jazyka a literatury rovněž ovlivnily jeho dílo, jak autor dokládá na mnoha příkladech.

V III. části „Teologie Středozemě“ jsou probírány a analyzovány mnohé příběhy a motivy *legendária*, které více či méně silně připomínají biblické látky. Autor především z Tolkienových dopisů dokládá, že jeho záměrem rozhodně nebyla prvoplánová propagace křesťanství, a tyto motivy vysvětluje spíše hlubokým vlivem Tolkienova profesního zaměření a hluboké křesťanské víry.

Podobně postupuje i ve IV. části „Tolkienova teologie umění“, kde zaujme zejména Tolkienův vhled do souvislostí mezi slovem a hudbou. Autor zde hojně čerpá z Tolkienova eseje O pohádkách.

V. část „Paradoxy a tajemství Tolkienova života a díla“ rekapituluje předchozí poznatky, odkrývá mnohé souvislosti a ukazuje, v čem spočívá skutečné hluboké duchovní poselství Tolkienova díla. Těm, kdo jeho knihy znají, poskytne tato knížka pozoruhodné nové pohledy a ostatní přiměje, aby si Tolkienovo *legendarium* přečetli.

Vladimír Roskovec